

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

Kraków, dnia 21 sierpnia 2025 r.

Poz. 4905

UCHWAŁA NR KI.411.149.2025

**Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Krakowie**

z dnia 13 sierpnia 2025 r.

znak sprawy: KI.43.123.52.2025

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) i art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7)

o r z e k a

o stwierdzeniu nieważności Uchwały NR XIV/165/2025 Rady Gminy Nowy Targ z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Programu „Wsparcie osób najuboższych na wymianę pieców pozaklasowych na terenie Gminy Nowy Targ”, w części dotyczącej postanowień:

—§ 10 ust. 11 Załącznika do uchwały,

—Załącznika Nr 5 do Załącznika do uchwały w zakresie słów „11) dowód potwierdzający dokonanie zapłaty za zrealizowaną inwestycję”.

UZASADNIENIE

Uchwała Nr XIV/165/2025 Rady Gminy Nowy Targ z dnia 28 maja 2025 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Programu „Wsparcie osób najuboższych na wymianę pieców pozaklasowych na terenie Gminy Nowy Targ”, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie w dniu 14 lipca 2025 roku, przekazana przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie. Uchwała została ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 6 czerwca 2025 roku pod poz. 3562.

Podejmując uchwałę Nr XIV/165/2025 Rada Gminy Nowy Targ powołała się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), art. 400a ust. 1 pkt 21 oraz art. 403 ust. 2, ust. 4, ust. 5, ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r., poz. 647).

W toku czynności nadzorczych związanych z badaniem uchwały Nr XIV/165/2025 pod względem jej legalności, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie dokonało oceny zgodności jej

ustaleń z prawem normującym zakres kompetencji Rady Gminy Nowy Targ do stanowienia tej treści uchwał z mocy powołanego w podstawie prawnej przepisu art. 403 ust. 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.), stwierdzając, co następuje:

Zgodnie z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, rada gminy albo rada powiatu określi, w drodze uchwały, zasady udzielania dotacji celowej, o której mowa w ust. 4, obejmujące:

- 1) kryteria wyboru inwestycji do finansowania lub dofinansowania;
- 2) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów, o których mowa w pkt 1;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania dotacji celowej i sposób jej rozliczania.

Na podstawie art. 403 ust. 5a ww. ustawy rada gminy albo rada powiatu w uchwale, o której mowa w ust. 5, może także określić:

- 1) kategorie podmiotów niezaliczonych do sektora finansów publicznych uprawnionych do otrzymania dotacji celowej;
- 2) dodatkowe kryteria lub warunki, jakie będą musiały zostać spełnione przez podmiot lub jednostkę ubiegającą się o udzielenie dotacji celowej, w tym kryteria lub warunki wynikające z wymagań określonych w przepisach odrębnych lub w umowie zawartej przez gminę albo powiat z Narodowym Funduszem albo z wojewódzkim funduszem, w ramach której gmina albo powiat otrzymuje dotację, o której mowa w art. 411 ust. 1 pkt 2;
- 3) tryb weryfikacji spełnienia kryteriów lub warunków, o których mowa w pkt 2.

Badaną uchwałą Rada Gminy Nowy Targ przyjęła Regulamin Programu „Wsparcie osób najuboższych na wymianę pieców pozaklasowych na terenie Gminy Nowy Targ” (dalej: Regulamin), stanowiący załącznik do badanej uchwały.

1. W § 10 ust. 11 Regulaminu Rada Gminy Nowy Targ postanowiła cyt.: *„W przypadku niedostosowania się do warunków zawartych w regulaminie oraz umowie o dofinansowanie wnioskodawca zwróci z ustawowymi odsetkami przyznaną mu dotację.”*.

Kolegium Izby uznało, że postanowienia zawarte w cytowanym powyżej przepisie Regulaminu Rada Gminy Nowy Targ wprowadziła bez podstawy prawnej, w sprzeczności z art. 251 - 253 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r., poz. 1530 z późn. zm.), wykraczając poza zakres delegacji ustawowej określony w art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska. Kolegium Izby wskazuje, że zasady i terminy zwrotu dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości zostały uregulowane przepisami art. 252 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, które stanowią, że dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości
- podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności, o których mowa w pkt 1 lub pkt 2, a w przypadku gdy termin wykorzystania dotacji, o których mowa w ust. 1, jest krótszy niż rok budżetowy, podlegają one zwrotowi w terminie 15 dni po upływie terminu wykorzystania dotacji. Ponadto, jak wynika z art. 253 ustawy o finansach publicznych, tylko odrębne ustawy mogą ustanawiać dodatkowe jeszcze przesłanki zwrotu dotacji do budżetu gminy poza już określonymi w art. 251 i art. 252 tej ustawy. Brak jest natomiast podstawy prawnej dla ustanawiania dodatkowych przesłanek zwrotu dotacji do budżetu jednostki samorządu terytorialnego w aktach prawa

miejscowego. Aktualne przepisy ustawowe nie określają dodatkowych okoliczności zwrotu dotacji celowej do budżetu gminy udzielanej na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska. Możliwości ich ustanawiania nie przewiduje również delegacja ustawowa do podejmowania uchwał w tej sprawie przez organ stanowiący gminy z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska. Z obowiązkiem zwrotu dotacji związana jest również odpowiedzialność organu i beneficjenta z art. 8 pkt 3 i art. 9 pkt 3 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 104 z późn. zm.).

Kolegium Izby wskazuje natomiast, że istnieje możliwość wprowadzenia zapisów wprowadzających zabezpieczenie cywilno-prawne w formie kar umownych w umowie zawartej z beneficjentem dotacji. Właściwym rozwiązaniem nie powinna być jednak zmiana przesłanek zwrotu dotacji, ponad unormowane przepisami ustawy o finansach publicznych i ustaw szczególnych, gdyż brak jest podstawy prawnej dla modyfikacji ustanowionych przez ustawodawcę przesłanek zwrotu dotacji do budżetu jednostki samorządu terytorialnego w aktach prawa miejscowego.

2. W Załączniku Nr 5 do Regulaminu Rada Gminy Nowy Targ, jako jeden z dokumentów, których złożenie jest wymagane wraz z wnioskiem o wypłatę dotacji, wymieniła cyt.: „11) dowód potwierdzający dokonanie zapłaty za zrealizowaną inwestycję”.

Kolegium Izby wskazuje, że w § 8 ust. 1 Regulaminu Rada Gminy Nowy Targ określiła dokumenty, jakie należy złożyć po zrealizowaniu inwestycji, w celu rozliczenia dotacji. Wśród wymienionych dokumentów nie uwzględniono natomiast dowodu potwierdzającego dokonanie zapłaty za zrealizowaną inwestycję, który to został wykazany w Załączniku Nr 5 do Regulaminu. Zgodnie z postanowieniami § 8 ust. 6 Regulaminu cyt.: „Wnioskodawca zobowiązany jest do wykorzystania dotacji w terminie 7 dni od dnia przekazania dotacji,”. Natomiast stosownie do postanowień zawartych w § 8 ust. 7 Regulaminu cyt.: „Wnioskodawca zobowiązany jest w terminie 7 dni od dnia przekazania dotacji, do dostarczenia dokumentów potwierdzających wykorzystanie dotacji, tj. w szczególności potwierdzeń przelewów,”. Z powyższego wynika zatem, że obowiązki Wnioskodawcy zawarte w ww. § 8 ust. 6 i 7 Regulaminu będą mogły zostać zrealizowane już po złożeniu wniosku o wypłatę dotacji, co *de facto* uniemożliwia Wnioskodawcy przedłożenie wraz z tym wnioskiem dowodu potwierdzającego dokonanie zapłaty za zrealizowaną inwestycję.

Podkreślić należy, iż w demokratycznym państwie prawa intencja określonej regulacji musi jasno wynikać z treści przepisu, nie może rodzić konieczności dokonywania interpretacji, tym bardziej nie może wprowadzać odmiennych treści w różnych częściach tego samego dokumentu. W świetle powyższego chodzi także o poprawność redakcji przepisu z punktu widzenia językowego i logicznego. Spełnienie tego wymogu pozwala na ocenę danego przepisu pod kątem jego jasności i precyzji. Jasność przepisu oznacza obowiązek tworzenia unormowań klarownych, zrozumiałych dla ich adresatów, a przede wszystkim spójnych w treści. Kolegium Izby uznało, że przedstawione wyżej unormowania uchwalonego przez Radę Gminy Nowy Targ Regulaminu wraz z załącznikami stanowią naruszenie przepisu z art. 403 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska, a także występują przeciw zasadzie określoności prawa, wynikającej z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Dyrektywa konstruowania przepisu w sposób jasny nakłada na Radę obowiązek tworzenia przepisów zrozumiałych dla jej adresatów, którzy mają prawo oczekiwać stanowienia norm niebudzących wątpliwości co do nakładanych obowiązków lub przyznawanych praw. Stan określoności przepisu prawa, a więc skonstruowanie go w sposób poprawny, jasny i jak najbardziej precyzyjny, stanowi gwarancję jego poprawnego stosowania. W demokratycznym państwie prawa intencja określonej regulacji musi jasno wynikać z treści przepisu. Adresat normy prawnej musi rozumieć jej treść, powinien też mieć możliwość ustalenia w sposób niebudzący wątpliwości jej znaczenia oraz zakresu praw lub obowiązków w niej zawartych. Powyższa konstatacja wynika

z ustalonych poglądów Trybunału Konstytucyjnego, który wielokrotnie w swoim orzecznictwie wskazywał na skutki naruszenia dyrektyw wpływających z zasady określoności przepisów prawa.

W związku z istotnym charakterem stwierdzonych naruszeń prawa, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie na posiedzeniu w dniu 30 lipca 2025 roku postanowiło wszcząć postępowanie o stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIV/165/2025 z dnia 28 maja 2025 roku Rady Gminy Nowy Targ. Jednocześnie Kolegium Izby powiadomiło Gminę Nowy Targ o terminie ponownego rozpatrywania sprawy i możliwości wzięcia udziału w posiedzeniu Kolegium upoważnionych przedstawicieli Gminy. Rada Gminy Nowy Targ nie skorzystała z przysługującego jej uprawnienia ani w wyznaczonym terminie nie usunęło wskazanych nieprawidłowości, zatem po ponownym rozpoznaniu sprawy Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie na posiedzeniu w dniu 13 sierpnia 2025 roku postanowiło orzec, jak w sentencji uchwały.

Dodatkowo Kolegium Izby zwraca uwagę, że w § 8 Regulaminu Rada Gminy Nowy Targ określiła sposób rozliczania dotacji, ustalając jednocześnie w załączniku Nr 5 „*WNIOSEK o wypłatę dotacji celowej na dofinansowanie w ramach programu „Wsparcie osób najuboższych na wymianę pieców pozaklasowych na terenie Gminy Nowy Targ”*”. Kolegium Izby zauważa jednak, że w postanowieniach § 8 ust. 1 Regulaminu Rada Gminy Nowy Targ odwołuje się natomiast do wniosku o rozliczenie przyznanej dotacji, co powoduje niespójność w zapisach uchwały odnoszących się do dokumentów wymaganych przy rozliczeniu dotacji.

Niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego – zgodnie z art. 13 pkt 8a ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461).

POUCZENIE

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie. Skargę tę należy wnieść w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały, przy czym należy to uczynić za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Krakowie.

PRZEWODNICZĄCY KOLEGIUM IZBY

Jolanta Nowakowska